

Monath dieses Jahres zu Rubel 500 000 p(e)r Monath stattfinden, und zuvor in Hamburger Banco Mark zum Cours von 28 s(chilling) in 3 Monath dato Papier oder in Rubel nach Wahl der Privat Bank,

4) Über die 1 1/2 Millionen Rubel Anleihe hat die Privat Bank von der finländischen Regierung ein Document zu bekommen, wie solches bei früheren Anleihen mit H:r Baron Stieglitz geschehen ist.

5) Bey jedesmaligen Empfang des Geldes von der Privat Bank, auch wie früher, einen Wechsel oder Anweisung für die geforderte Summe zu geben.

6) für meine Bemühung circa 1/2 % Zu Obigen Bedingungen früher kann das Geschäft sogleich geschlossen werden & die Zahlung sofort im Februar beginnen. 10

Sollten Ihrerseits indessen noch andere Bedingungen zu machen sein, so haben Sie die Güte mir solche mitzuteilen.

Mit dem H:r Baron Stieglitz war dieser mal nichts zu machen,

Indem ich Sie ersuche mir Ihre Entscheidung bald möglichst zukommen zu lassen habe ich die Ehre mit der ausgezeichnetsten Hochachtung zu verbleiben

Euer Excellenz
Ganz Ergebenster 20
C. Fehleisen

540 J. V. SNELLMAN – A. F. BORENIUS 30.I 1866 HUB, SLS 381

Heders Broder.

Haf godheten inbetala till eder Sparbank bilagde försummade ränta. 30
M(ark) 108 – –

Och ännu: Var aflidna Chydenius min borgesman för ifrågavarande lån? Förlåt att jag besvärar Dig med att underrätta derom.

Ängsligt är att icke förmå döda denna skuld. Men så många andra tillåriga hafva trängt sig väg. Och det går svårt att i bekymren för det stora allmänna vara omsorgsfull i det egna lilla.

Med all vänskap

Broderligen
Joh. Vilh. Snellman

Helsingfors d. 30 Jan. 1866. 40

541 YTTRANDE VID PLENUM 31.I 1866 (SUB SECRETO)

RA, Senatens sekreta handlingar

Vid öfverläggningen om denna §. yttrade Senatorn Snellman, med hvilken Senatorerne Rotkirch, Viktor Furuhjelm, Clas Nordenheim samt Mauritz Wilhelm Nordenheim sig förenade: – 50

»Underdånigst vågar jag fästa Hans Kejsrerliga Majestäts nådiga uppmärksamhet derpå att orden i § 1.» en del af Ryska Kejsareriket» icke återfinnas hvarken i Manifestet den 5. Juni 1808. eller i Påbudet den 1. Februari 1809. eller i Fredsfördraget den 17. (5.) September 1809.

Historien vittnar att stora och mäktiga nationer, ju mera, hos dem nationalmedvetandet och de politiska institutionerna utvecklas, desto mindre medgifva någon olikformighet inom sitt våldes gränser; och det kan med säkerhet förutses, att äfven i Ryssland den dag skall komma, då ingen skilnad mera göres emellan orden »Kejsareriket» och »Kejsaredömet.»

Det ifrågavarande tillägget till hvad de Finland rörande statshandlingarne innehålla, skall då lemna rum för en tydning, inskränkande för den statsrättsliga ställning Finland nu åtnjuter, och hvilken genom tre

10 rättvisa och nådiga Monarkers hägn blifvit befastad och vunnit helgd. Sagde tillägg har icke heller stöd i hithörande bestämning i Kejsaredömet's lagverk delen 1. punkten 4.

Underdånigst får jag derföre föreslå, att de citerade orden må ur förslaget utgå, men deri bibehållas stadgandet: »är med Kejsaredömet Ryssland oskiljaktigt förenadt.» vilket stadgande icke blott öfverensstämmer med det bestående, utan äfven i förening med innehållet i §. §. 2. och 3., i min underdåniga tanke, ger ett noggrannt uttryck för Finlands statsrättsliga ställning, såsom ett i realunion med Ryssland

20 Senatorerne Snellman, Rotkirch, Edelheim, Granlund, Trapp, Munck, Born samt Mauritz Wilhelm Nordenheim – tillstyrkte underdånigst att lydelsen i Komiténs förslag »eller svärfar och måg» – »eller svågrar» – måtte bibehållas.

Senatorerne Snellman, Rotkirch, Edelheim, Granlund, Trapp, Munck, Born samt Mauritz Wilhelm Nordenheim – tillstyrkte, i öfverensstämmelse med hvad bemålde Senatorer vid §. 13. yttrat, att sista stycket af nu ifrågavarande §. måtte bibehållas enligt Komiténs förslag.

Senatorm Snellman yttrade härvid följande: –

30 »När jag vågar i djupaste underdånighet hemställa om ändring af §. §. 48.–56. i förslaget, ser jag mig tvungen att utförligare motivera den från förslaget, principiellt afvikande uppfattning, hvarpå denna ändring stöder sig.

Den beskattningsrätt, som enligt förslaget Ständerna medgifves, är utan verklig betydelse; ty den angår högst obetydligt medlen för de allmänna statsutgifternas bestridande.

Statsinkomsterna uppgå för närvarande i runda tal:

å Allmänna Statsfonden till	14 000 000.
– Militärfonden –	2 600 000.
40 – Fattig och Arbetshusfonden –	<u>400 000.</u>
Summa	17 000 000. f. m.

Af denna inkomst ega enligt förslaget Ständerna att bevilja Stämpelade pappersafgiften uppgående till 400 000 f. m. d. v. s. 2./85. delar af totalinkomsten.

Sagde inkomst måste årligen till beloppet ökas i mon af befolkningens och välståndets tillvext. För åtskilliga skatter såsom afgifterna af landthandlande och aptekare finnes dessutom ingen fast grund, utan påläggas de efter pröfning, hvilket äfven i viss mon gäller, om tullqvarns räntan och skogsräntan. Bestämningen i förslaget §. 52., att en del af de

50 deri ingående skatterna icke skola »till beloppet» förändras utan Ständernas medgifvande, blir i följd häraf omöjligt att iakttaga. Att enligt §. 50. de allmänna grunderna för tullbeskattningen skola af Kejsaren och Storfursten samt Ständerna gemensamt bestämmas, medför åt Ständerna ingen egentlig beskattningsrätt, emedan de icke skulle få någon andel i sjelfva tullsatsernas bestämmande. Tullinkoms-

ten utgör ungefär 6./14. delar af Allmänna Statsfondens totalinkomst, och ehuru den icke kan obegränsadt uppdrifvas, beror den naturligtvis väsendtligen af tullsatsernas belopp.

Någon sådan Bevilling, utom Stämpelpappersafgiften, som den, hvarom talas i §§. 54. och 55. existerar för närvarande icke; och är det att hoppas, att den äfven för framtiden skall blifva obehöflig, om den icke tillfälligtvis påkallas af krig eller annan landsolycka.

Bränvinsbränningskatten och den nu existerande Bevillingen, om hvilka talas i §. 51. och 56, äro nya skatter hvilka Ständerna vid senaste landtdag åtagit sig för viss tid och, med undantag af anslaget till folkskolorna, för tillfälliga utgifter. Beskattningsrätten i afseende å dem rörer alltså alls icke statsverkets bestående och löpande inkomster och utgifter.

Vid sådant förhållande kan det förutses, att förslaget bestämningar, om de af först sammamträdande Ständer skulle antagas, likväl skola i en framtid gifva anledning till fortfarande missbelåtenhet å folkets och Ständernas sida. Ty skatterna och utgifterna skola stiga, Ständerna ohörda. Teori och erfarenhet lära, att i ett konstitutionelt samhälle folkets sjelfbeskattningsrätt utgör ett lika viktigt moment, som lagstiftningsrätten, och har i intet land representationen hvilat, förrän den vunnit sin tillbörliga andel i bestämmandet af skatterna. Att i Regeringsformen nedlägga fröet till en sådan fortfarande konflikt mellan Regering och Ständer, vore icke välbetänkt.

Men det kan äfven befaras, att Ständerna af sådan anledning icke antaga förslaget, ehuru olyckligt för landet detta vore, med afseende på de bestämmanden i öfrigt, Hans Majestät Nådigst tillåtit att i detsamma upptagas. Säkert är, att förslaget kommer att blifva landtdagens förnämsta fråga, att landtdagsvalen skola ske med afseende på densamma, och att den främst skall tilldraga sig hela landets deltagande.

I min underdåniga tanke härrör förslaget bristfällighet i anförda del deraf, att hithörande bestämningar utgå från en oriktig princip,

Det är i statshushållningen ett axiom, att skatternas belopp skall bestämmas af utgifternas nödvändighet.

Beskattningsrätt är derföre rätt att bestämma statsutgifterna. Sålunda uppfattas och utöfvas beskattningsrätten i alla konstitutionela länder.

Men då jag vågat underdånigst föreslå en ändring af förslaget i detta syfte, bör jag med detsamma lika underdånigst tillägga, att bestående förhållanden härvid äro tillbörligen tagna i betraktande, och att ändringen afser att lemna Ständerna en röst *endast med afseende på statsutgifternas ökande*, men icke ens någon motionsrätt till deras minskande eller förändrande; och är dervid äfven förbehållen en af Ständerna oberoende bestämd tillökning i anslaget för extraordinära utgifter utöfver stat samt i de i statsförslaget ingående förslagsanslagen för utgifter, hvilkas belopp endast approximativt kan på förhand bestämmas.

Medan en sådan uppställning å ena sidan betager representationen möjligheten att söka missbruka beskattningsrätten till medel för några politiska koncessioners vinnande, gör den å andra sidan denna rätt till en verklighet, emedan skatterna icke komma att ökas för andra ändamål, än sådana, som Ständerna erkänt vara för landet gagneliga.

Väl kan det inträffa, att den ena eller andra redan bestående statsutgiften af folk och Ständer anses för mindre ändamålsenlig. Men Ständerna hafva i detta hänseende petitionsvägen öppen. Och om deras önsknings icke kunna bifallas, skall säkerheten, att statens medel icke

användas till andra nya och ökade utgifter, än dem landets bästa erfordrar, gifva folket trygghet och förekomma hvarje djupare missnöje,

Såväl vid denna underdåniga hemställan som vid den, hvilken angår redaktionen af §. 1. i förslaget, har jag vågat underdånigst förutsätta, att Hans Kejsrerliga Majestät med propositionen till en förändrad Regeringsform Nädigst afsett att för en aflägsen framtid betrygga sina trogna Finska undersåters lugn och lycka; och tanken derpå har ingifvit mig det hopp, att Hans Kejsrerliga Majestät kunde i Näder
10 finna en annan redaktion än förslaget i dessa delar vara af ett sådant syftemål påkallad.

Att nedanstående redaktion af de ifrågavarande §.§. 48.—56. skulle i alla delar motsvara ändamålet, vågar jag icke förutsätta; men jag hemställer underdånigst till Hans Kejsrerliga Majestäts Nädiga pröfning och godkännande hufvudsakligen den princip, på hvilken ändringsförslaget är byggt;

§. 48.

Beskattningsrätten utöfvas af Finlands Ständer vid allmän landtdag.
20 På det Ständerna må inhemta, huru kronans inkomster blifvit använda, låter Kejsaren och Storfursten vid hvarje landtdag för dem uppvisa statsverkets tillstånd samt åt vederbörande utskott öfverlemlna statsförslag och summariska räkningen öfver inkomst och utgift för nästföregående tre år äfvensom summarisk statsreglering för en period af tre år, från och med året näst efter landtdagens afslutande.

Statsregleringen skall vara så affattad, att de beräknade och föreslagna vissa inkomsterna betäcka utgifterna, och skall å hvarje särskild statsfond viss del af inkomsten reserveras för extraordinära utgifter, nemligen å Allmänna Statsfonden 1/10. del, å Militiefonden likaledes
30 1./10. del samt å Fattig och Arbetshusfonden 1./20. del

§. 49.

Beskaffenheten och beloppet af bestående statsutgifter enligt statsreglering och statsförslag äro icke underkastade Ständernas pröfning och beslut. Men har Kejsaren, och Storfursten låtit i afgifven proposition föreslå tillökning i utgiften å någon Allmänna Statsfondens hufvudtitel eller å öfriga statsfonder, ega Ständerna pröfva den nya utgiftens ändamålsenlighet samt anvisa medel till dess bestridande. Sker detta icke, förfaller den föreslagna utgiften.

40 Har Kejsaren låtit föreslå Ständerna någon utgift af uppkommen besparing å statsinkomsterna, men Ständerna anse utgiften icke vara nödig, komma de besparade medlen att för framtida behof, i en särskild fond afläggas.

§. 50.

Kejsaren och Storfursten bestämmer inom gränsen af det anslag, statsregleringen upptager, öfver utgifternas behöflighet och belopp å hvarje Allmänna Statsfondens hufvudtitel äfvensom å öfriga statsfonder; dock skola de af Ständerna beviljade ökade anslag användas
50 endast till utgift, för hvilken de blifvit af dem anvisade.

Öfver den i statsregleringen för extra ordinära utgifter reserverade andel af statsinkomsterna förfogar Kejsaren efter godtfinnande.

Visa sig anslagen för de utgifter, hvilka endast förslagsvis kunna på förhand beräknas, vara för ändamålet otillräckliga, eger Kejsaren, om statsinkomsterna det medgifva, låta i statsförslaget öka dessa anslag,

hvilken tillökning skall såsom bestående utgift i den summariska statsregleringen upptagas.

§. 51.

Till statsutgift ega Ständerna icke besluta i annan, än den i §. 49. och här nedan i §. 56. föreskrifna ordning, utan gäller statsregleringen till efterrättelse, sådan den vid landtdagen förelagts, så framt icke ändring deri genom proposition till ökad utgiftsstat och Ständernas i följd häraf fattade beslut föranledes.

10

§. 52.

Kejsaren och Storfursten ensam tillkommer att bestämma:

de afgifter, som skola erläggas för begagnande af kronan tillhöriga kommunikationsmedel och andra allmänna anstalter;

beloppet af ersättningen för begagnandet af allmänna inrättningar och anstalter, hvilkas utgifter derhåll tillhör städer eller kommuner, utom då bestämmandet af dylik ersättning är städer eller kommuner uttryckligen tillerkändt; äfvensom

lösen för myndigheters och tjenstemäns expeditioner, samt ersättning till tjenstemän för enskilda förrättningar.

20

§. 53.

De allmänna grunder och särskilda bestämmanden, enligt hvilka skatterna i landet för närvarande utgå samt allmänna onera och besvär utgöras, må icke förändras, utan att Kejsaren och Storfursten samt Ständerna gemensamt dertill besluta.

Häriifrån äro dock undantagna:

a.) Stämplade pappersafgiften, hvilken Ständerna af ålder egt att ensamt bestämma.

b.) De i §§. 52. och 56. nämnda skatter och afgifter;

30

c.) Tullafgift, som kan komma att åsättas Ryska produkter, hvilka till Finland införas, samt tullsatsen å öfriga, in och utgående varor, hvarom Kejsaren förordnar.

§. 54.

Har någon skatt icke utgått till det i statsregleringen beräknade belopp och i följd deraf statsbrist uppstått, låter Kejsaren och Storfursten till Ständerna afgifva proposition angående bristens fyllande; och skola Ständerna besluta om utväg härtill, förr än tiden för landtdagens afslutande ingår. Kommer sådant beslut icke till stånd, vidtager Kejsaren den åtgärd till anskaffande af nödiga medel, Han pröfvar vara för landet minst betungande, och låter frågan vid nästa landtdag Ständerna ånyo föreläggas.

40

Om vid plötsligt inträffande krig landtdag icke kunnat sammankallas och besluta angående de medel, som statsverkets ökade behof kunna tariffva, hafver Kejsaren makt att utskrifva särskild krigsgärd; dock skall, så snart kriget upphört, gärdens uppbärande inställas och Ständerna till landtdag sammankallas, för att öfver statsinkomstens reglerande besluta.

50

§. 55.

Uppbördens af statsinkomsterna på de grunder och enligt de bestämmanden, som för närvarande gälla eller framdeles kunna beslutas, anordnas på sätt Kejsaren och Storfursten lämpligast finner; och är det Kejsaren förbehållet att å deras utgörande bevilja sådane allmänna

eftergifter, som kan finnas statsverkets tillstånd medgifva och landets bästa kräfvä.

§. 56.

Pröfvar Kejsaren och Storfursten nyttigt att för extraordinär utgift till landets bästa, hvilken i statsregleringen icke ingår, låta föreslå Ständerna åtagande af en temporär bevilning, ega Ständerna om sådan bevilnings belopp och uppbärande samt om tiden och sättet för dess användande besluta; och skall särskild redogörelse deröfver vid nästa landtdag till Ständerna aflemnas. Finna Ständerna skäl till anmärkning mot någon embets- eller tjensteman förekomma med anledning af bevilningsmedlens användande, ege de härom hos Kejsaren anmäla.

Önska Ständerna på sådan bevilning anvisa anslag till årlig utgift för längre tid, än bevilningen åtagits, begäre Kejsarens samtycke dertill. Har Kejsaren Ständernas begäran bifallit, men Ständerna underlåta att före bevilningsterminens utgång anvisa medel för utgiftens fortfarande bestridande, skall det oaktadt bevilningen utgöras till så stort belopp, som för utgiftens betäckande är nödigt, Ständerna dock obetaget att vid nästföljande landtdag om anslag för densamma genom ny bevilning besluta.

Utgår icke bevilningen till beräknadt belopp, och pröfvar Kejsaren på densamma grundad utgift icke kunna utan landets skada inställas, gälle härom, hvad i §. 54. angående sättet för fyllande af annan statsbrist är stadadt.

542 YTTRANDE VID EKONOMIEDEPARTEMEN- TET 1.II 1866

30 RA, Senatens arkiv

Senatorn Snellman yttrade: – att som Hans Kejsarliga Majestät i nåder förklarar det kurs å de ryska creditsedlarne icke finge beräknas; alltså ansåg Senatorn intet vidare kunna i ärendet tillgöras, utan nådiga förordningen den 8. sistvikna November, angående metalliskt mynt såsom enda lagligt gällande vid uppbörd i kronans kassor böra vid ifrågakomne tullavgifters erläggande lända till efterrättelse, hvaremot den personela utskylden likasom öfriga afgifter till Passexpeditionen borde, i anseende till de belätandes vistelse på särskilda orter i Kejsaredömet, såsom hittills få erläggas i ryska sedlar al-pari; – och utbad sig Senatorn bemyndigande för Finansexpeditionen att vidtaga åtgärd om utvexling hos enskild person i S:t Petersburg af Finlands banks sedlar mot ryskt mynt, med åliggande för Expeditionen att framdeles om denna åtgärd i Kejsarliga Senaten anmäla.

543 YTTRANDE VID EKONOMIEDEPARTEMEN- TET 1.II 1866

50 RA, Senatens arkiv

... Senatorn Snellman – ansåg ärendet böra till Hans Kejsarliga Majestäts eget höga afgörande i underdånighet öfverlemnas, i hvilket afseende Senatorn ville att underdånigt hemställan skulle uppsättas i enlighet med Friherre von Borns utlåtande, hvilket Senatorn för sin del biträdde.